

at Enhver har vidst, at det og det var om trent den Priis, hvorfor en Muursvend kunde vindes saavel til Dagværk som til Accordarbejde og deraf har naturligtviis atter Følgen været, at Svendene, Arbeiderne, fra deres Side have vænnet sig til at betragte disse Priiser mindre som Gjenstand for en særlig Overeenskomst mellem Mand og Mand, end som en Overeenskomst mellem Svendelaug et paa den ene Side og Mesterlauget paa den anden Side. Dette Forhold har existeret i mange Aar, og har været Bestyrelsen, Politiet, Magistraten og alle Menneffer tilfulde bekendt — Priisen er ikke bleven betragtet som Resultatet af en Raadslagning mellem enkelte Mænd, men som Resultatet af en Raadslagning mellem Svende og Mestere. Naar altsaa Svendene og Mestrene vedblive at troe, at de paa begge Sider kunne enes om Priiserne, handle de kun i Overeensstemmelse med en Vedtægt og Bane, som de holde og maa holde dem fuldkommen overbeviste om finder Medhold hos Dyrrigheden. I det foreliggende Tilfælde maatte Svendene endnu mere betragte sig som staaende i denne Stilling, thi de havde nemlig ifjor med megen Bekkedenhed — hvilket er anerkjendt fra alle Sider — henvendt sig til Byens Dyrrighed, til Magistraten, og udbedet sig dens Mellemkomst — det skete ifjor eller iforsjor, men i ethvert Fald i et af disse Aar, hvor en Mængde Menneffer har været kaldt til Hæren — udbedet sig — siger jeg, Magistratens Mellemkomst, idet de gjorde opmærksom paa, at de Vilkaar, hvorunder de arbejdede, ikke vare blevene bedre, uagtet alle andre Arbeidsfolks Vilkaar vare blevene bedre, og det endog i den Grad bedre, at de saakaldte Arbeidsfolk eller Gaandlangere ved Murerlauget næsten betaltes ligesaa godt som Svendene eller dog idetmindste havde faaet en Forøgelse i Daglønnen, som forekom Svendene altsfor stor. Dette maa man undskyldte, det ligger i den menneskelige Natur ikke at bedømme Forholdet enkeltviis, særskilt fra alle andre,

men gjøre Sammenlignings-Beregninger; man maa altsaa undskyldte, naar en Svend, som er vant til at arbejde for 1 Rbd. om Dagen paa Grund af hans større Dygtighed, og som nu ved sin Side seer en Arbeidsmand, hvis Arbejde er af en langt mere underordnet Art, der tidligere maatte nøies med 3 Mk. om Dagen, faae 4 à 5 Mk. om Dagen, at en saadan Svend, siger jeg, synes, at hans Stilling derved, om den end i Virkeligheden er den samme, som tidligere, dog bliver værre. Jeg siger ikke, at det er Ret, men jeg siger, at det er undskyldeligt, og man kunde have ventet, at dertil var taget noget Hensyn. Svendene havde altsaa paa en lovformelig Maade henvendt sig til Magistraten, Magistraten havde overveiet Forholdet nøie og svaret Svendene tilbage, at den overlod Sagen til Afgjørelse mellem Svendene og Mestrene indbyrdes (Hør! Hør!).

Efter min Overtydning er et Svar af denne Art en ligefrem Opfordring til Svendene at enes om, hvad de holde for det ialmindelighed Rette ligeoverfor Mestrene (Hør!). Fra denne Side have ogsaa Mestrene betragtet Sagen, thi der har fundet flere Underhandlinger Sted, hvor Mestrene paa den ene Side, saa at sige, som en Heelhed, have underhandlet og gjort Afstale med Affendinge fra Svendene paa den anden Side, idet de betragtede disse Affendinge ikke som Enkeltmænd, men som Affendinge fra Svendelaug et. Havde de havt Noget herimod, havde de troet, at Loven derved i mindste Maade frænkedes, var det ikke alene deres Ret, men endogsaa deres Pligt at advare, og da skulde ikke alene Mestrene men ogsaa Politiet itide have advaret Svendene og sagt dem: „Magistratens Skrivelse til Eder have I misforstaaet, det er ikke Magistratens Mening, at I Svende som Svende i Forening kunne debattere og raadslaae om Priiserne med Mestrene; det er ikke Meningen, men Meningen er kun, at man henviser hver enkelt Svend til at holde sig til hver enkelt Mester.“